

พฤติกรรมกรรมการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียน
ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสิงห์บุรี

คันสนีย์ หอมจันทร์

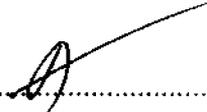
วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี

ปีการศึกษา 2550

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี

มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี อนุมัติวิทยานิพนธ์ เรื่อง พฤติกรรมการบริหารงาน
วิชาการของผู้บริหารโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสิงห์บุรี เสนอโดย
นางต้นสนีย์ หอมจันทร์ เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

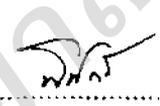
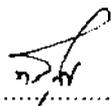
.....รองอธิการบดีฝ่ายวิจัยและบัณฑิตศึกษา

(นายตระกูล จันทสุนทร)

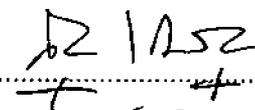
วันที่ 27 เดือน กุมภาพันธ์ พ.ศ.2551

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

.....ประธานกรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. เสน่ห์ สุขเคหา)

 .....กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ พิทักษ์ ทวีสุข)

.....กรรมการ
(ดร.วินัย ดิสงศ์)

.....กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ
(ดร.สุพจน์ เกิดสุวรรณ)

หัวข้อวิทยานิพนธ์	พฤติกรรมกรรมการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสิงห์บุรี
อาจารย์ที่ปรึกษา	ผู้ช่วยศาสตราจารย์พิทักษ์ ทวีสุข ดร.วินัย ดิสงส์
ชื่อนักศึกษา	ศันสนีย์ หอมจันทร์
สาขาวิชา	การบริหารการศึกษา
ปีการศึกษา	2550

บทคัดย่อ

ในการวิจัยครั้งนี้มีความมุ่งหมายไว้เพื่อ 1) ศึกษาพฤติกรรมกรรมการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน และครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสิงห์บุรี 2) เพื่อเปรียบเทียบพฤติกรรมกรรมการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสิงห์บุรี จำแนกตามตำแหน่งในการปฏิบัติงาน ขนาดของโรงเรียน แหล่งการเรียนรู้ของโรงเรียน และความร่วมมือของชุมชน กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้ โดยคำนวณหาขนาดที่พอดีของกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้สูตรยามาเน่ จำนวน 334 คน ในปีการศึกษา 2549 เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลแบ่งออกเป็น 2 ตอน วิเคราะห์โดยใช้สถิติความแปรปรวนแบบทางเดียว (one-way ANOVA) ในกรณีที่พบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ จะใช้การเปรียบเทียบพหุคูณโดยวิธีการของเชฟเฟ (Scheffe's method)

ผลการวิจัยพบว่า

1. ระดับพฤติกรรมกรรมการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสิงห์บุรี ในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาแต่ละรายการของพฤติกรรมกรรมการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสิงห์บุรีในภาพรวม พบว่า รายการที่มีระดับพฤติกรรมการบริหารสูงสุดเรียงลำดับดังนี้ ด้านการวัดผลประเมินผลการศึกษา ด้านการนิเทศภายใน ด้านการประกันคุณภาพการศึกษา ด้านการจัดการเรียนการสอน และด้านหลักสูตรและการบริหารหลักสูตร

2. การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยระดับพฤติกรรมกรรมการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสิงห์บุรี พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีตำแหน่งปฏิบัติงานในโรงเรียนที่มีขนาดแตกต่างกันมีความคิดเห็นต่อพฤติกรรมกรรมการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสิงห์บุรี ไม่แตกต่างกัน ส่วนด้านแหล่งการเรียนรู้ของโรงเรียน มีความคิดเห็นต่อพฤติกรรมกรรมการบริหารงานวิชาการของผู้บริหาร

โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสิงห์บุรีแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และในด้านความร่วมมือของชุมชนแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี

Thesis Title The Academic Administrative Behavior of the School Administrators
 under the Sing Buri Educational Service Area Office

Thesis Advisors Asst. Prof. Phitak Taweasuk
 Dr. Winai Ditsong

Name Sansanee Homjan

Concentration Educational Administration

Academic Year 2007

ABSTRACT

This research aims to 1) study the academic administrative behavior of the school administrators according to the opinion of school administrators, and teachers under the Sing Buri Educational Service Area Office, 2) compare the academic administrative behavior of the school administrators under the Sing Buri Educational Service Area Office as classified by work position, school size, school learning sources, and community participation. The 334 samples were obtained through the Yamane formula to calculate the sample size during the 2006 academic year. The instrument used was divided into 2 parts. The data was analyzed to calculate one-way ANOVA, and Scheffe's method.

The findings indicated that:

1. the level of the academic administrative behavior of the school administrators under the Sing Buri Educational Service Area Office overall was rated at a moderate level. When considering each individual aspect, they were rated in descending order as follows: educational evaluation, in-school supervision, educational quality assurance, teaching and learning management, and curriculum and curriculum administration.

2. regarding the average level comparison of the academic administrative behavior of the school administrators under the Sing Buri Educational Service Area Office, it was found that the respondents of different work positions in different school sizes showed no difference in opinion towards the behavior mentioned; however, there was a difference in opinion towards the school learning process and community participation at .05 and .01 level of statistical significance respectively.

ประกาศคุณูปการ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงได้ดี เนื่องจากได้รับการแนะนำอย่างดีจาก ผู้ช่วยศาสตราจารย์ พิทักษ์ ทวีสุข ประธานควบคุมวิทยานิพนธ์ ดร.วินัย ตีสสงค์ กรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ และการให้คำปรึกษา แนะนำทางอันเป็นประโยชน์ตลอดจนดูแลอย่างใกล้ชิดพร้อมทั้งให้กำลังใจ ในการดำเนินการจัดทำวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นอย่างดี ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณไว้ ณ ที่นี้ด้วยความเคารพยิ่ง

ขอขอบคุณ ดร.เฉลิมชัย หวงกล้า ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เสนห์ สุขเคหา นายสมศักดิ์ แยมุ่น นางศรีรัตน์ ตรามาส และนางทัศนาศรี ภิรมย์ภัทร ที่กรุณาตรวจสอบและให้คำแนะนำในการปรับปรุงเครื่องมือในการวิจัย และ ดร.สุพจน์ เกิดสุวรรณ ที่ให้เกียรติมาเป็นผู้ทรงคุณวุฒิในการสอบวิทยานิพนธ์

ขอขอบคุณข้าราชการสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสิงห์บุรี ที่ให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสิงห์บุรีที่ให้ความอนุเคราะห์พร้อมรวมแบบสอบถาม คณะอาจารย์ผู้สอนทุกท่าน เพื่อนักศึกษาปริญญาโท รวมทั้งรุ่นพี่ที่ให้ความช่วยเหลือสนับสนุนซึ่งมิได้กล่าวมาในที่นี้ที่มีส่วนทำให้การวิจัยสำเร็จลุล่วงด้วยดี ประโยชน์และคุณค่าของวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ผู้วิจัยขอน้อมเป็นสักการบูชา พระคุณบิดามารดา และครูอาจารย์ผู้ประสิทธิ์ประสาทวิชาให้ผู้วิจัยตั้งแต่เยาว์วัยถึงปัจจุบันตลอดจนผู้มีพระคุณที่สนับสนุนให้การช่วยเหลือมาโดยตลอด

คันสนีย์ หอมจันทร์

สารบัญ

	หน้า
บทที่ 1 บทนำ.....	1
ภูมิหลัง.....	1
ความมุ่งหมายของการวิจัย.....	5
ความสำคัญของการวิจัย.....	5
ขอบเขตของการวิจัย.....	5
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	6
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	7
กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	9
สมมุติฐานการวิจัย.....	9
บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	10
พฤติกรรม.....	11
ความหมายพฤติกรรม.....	11
ความสำคัญของพฤติกรรม.....	11
ลักษณะของพฤติกรรม.....	13
บทบาทหน้าที่ของผู้บริหารโรงเรียน.....	13
ความหมายของผู้บริหารโรงเรียน.....	13
ความสำคัญของผู้บริหารโรงเรียน.....	14
บทบาทหน้าที่ของผู้บริหารโรงเรียน.....	14
การบริหารงานวิชาการ.....	15
ความหมายของการบริหารงานวิชาการ.....	15
ความสำคัญของการบริหารงานวิชาการ.....	17
แนวคิดเกี่ยวกับการบริหารวิชาการ.....	18
แนวคิดการบริหารงานวิชาการของกระทรวงศึกษาธิการ.....	20
งานด้านหลักสูตรและการบริหารหลักสูตร.....	20
งานด้านการจัดการเรียนการสอน.....	24
งานด้านการนิเทศภายใน.....	25
งานด้านการวัดและประเมินผลการศึกษา.....	26
งานด้านการประกันคุณภาพของการศึกษา.....	28

	หน้า
บทที่ 2 (ต่อ)	
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	29
งานวิจัยในประเทศ.....	29
งานวิจัยต่างประเทศ.....	32
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	34
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	34
เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล.....	35
การสร้างเครื่องมือและการหาคุณภาพของเครื่องมือ.....	36
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	36
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	37
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	38
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	42
สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	42
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	42
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	43
บทที่ 5 สรุปผล อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ.....	66
ความมุ่งหมายของการวิจัย.....	66
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	66
เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล.....	67
การสร้างเครื่องมือและการหาคุณภาพของเครื่องมือ.....	67
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	68
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	68
สรุป.....	69
อภิปรายผล.....	73
ข้อเสนอแนะ.....	76
บรรณานุกรม.....	77

	หน้า
ภาคผนวก.....	80
ภาคผนวก ก แบบสอบถามที่ใช้ในการวิจัย.....	81
ประวัติย่อของผู้วิจัย.....	89

มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี

สารบัญตาราง

	หน้า
ตาราง 1 แสดงผลการสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา สิงห์บุรีปีการศึกษา 2549	4
ตาราง 2 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	35
ตาราง 3 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามสถานภาพ.....	43
ตาราง 4 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับพฤติกรรมกรรมการบริหารงาน วิชาการของผู้บริหารโรงเรียนในสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสิงห์บุรี ด้านหลักสูตรและการบริหารหลักสูตร.....	44
ตาราง 5 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับพฤติกรรมกรรมการบริหารงาน วิชาการของผู้บริหารโรงเรียนในสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสิงห์บุรี ด้านการจัดการเรียนการสอน.....	46
ตาราง 6 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับพฤติกรรมกรรมการบริหารงาน วิชาการของผู้บริหารโรงเรียนในสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสิงห์บุรี ด้านการวัดผลประเมินผลการศึกษา.....	48
ตาราง 7 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับพฤติกรรมกรรมการบริหารงาน วิชาการของผู้บริหารโรงเรียนในสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสิงห์บุรี ด้านการนิเทศภายใน.....	49
ตาราง 8 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับพฤติกรรมกรรมการบริหารงาน วิชาการของผู้บริหารโรงเรียนในสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสิงห์บุรี ด้านการประกันคุณภาพการศึกษา.....	51
ตาราง 9 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับพฤติกรรมกรรมการบริหารงาน วิชาการของผู้บริหารโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสิงห์บุรี ในภาพรวม.....	52
ตาราง 10 การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยระดับระดับพฤติกรรมกรรมการบริหารงานวิชาการของ ผู้บริหารโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสิงห์บุรี จำแนกตาม ตำแหน่ง.....	53
ตาราง 11 การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยระดับพฤติกรรมกรรมการบริหาร ด้านการจัดการเรียนการ สอน ของผู้บริหารโรงเรียนในสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสิงห์บุรี เป็นรายคู่ด้วยวิธีการของเชฟเฟ.....	54

ตาราง 22	การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยระดับพฤติกรรมกรรมการบริหาร ด้านหลักสูตรและการบริหารหลักสูตรของผู้บริหารโรงเรียนในสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสิงห์บุรี เป็นรายคู่ด้วยวิธีการของเซฟเฟ.....	62
ตาราง 23	การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยระดับพฤติกรรมกรรมการบริหาร ด้านการจัดการเรียนการสอนของผู้บริหารโรงเรียนในสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสิงห์บุรี เป็นรายคู่ด้วยวิธีการของเซฟเฟ.....	63
ตาราง 24	การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยระดับพฤติกรรมกรรมการบริหาร ด้านการวัดผลประเมินผล การศึกษาของผู้บริหารโรงเรียนในสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสิงห์บุรี เป็นรายคู่ด้วยวิธีการของเซฟเฟ.....	63
ตาราง 25	การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยระดับพฤติกรรมกรรมการบริหาร ด้านการนิเทศภายในของผู้บริหารโรงเรียนในสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสิงห์บุรี เป็นรายคู่ด้วยวิธีการของเซฟเฟ.....	64
ตาราง 26	การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยระดับพฤติกรรมกรรมการบริหาร ด้านการประกันคุณภาพ การศึกษาของผู้บริหารโรงเรียนในสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสิงห์บุรี เป็นรายคู่ด้วยวิธีการของเซฟเฟ.....	64
ตาราง 27	การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยระดับพฤติกรรมกรรมการบริหารงานวิชาการ ภาพรวมของผู้บริหารโรงเรียนในสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสิงห์บุรี เป็นรายคู่ด้วยวิธีการของเซฟเฟ.....	65

สารบัญภาพ

ภาพ 1	กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	หน้า 9
-------	---------------------------	--------

มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี